

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/91/2015
Identifikačné číslo spisu:	3013200921
Dátum vydania rozhodnutia:	27.07.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:3013200921.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Zuzany Ďurišovej, v právnej veci navrhovateľa: N. C., bytom E., zastúpeného JUDr. Evou Borovskou, advokátkou, Bratislava, Štefánikova 7, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta 8, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí odporkyne č. 6114-14/2013-BA zo dňa 23.09.2013, konajúc o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/300/2013-73 zo dňa 20.08.2015, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/300/2013-73 zo dňa 20. augusta 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne svojím rozsudkom č. k. 12Sd/300/2013-73 zo dňa 20.08.2015 potvrdil podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) rozhodnutie odporkyne č. 6114-14/2013-BA zo dňa 23.09.2013, ktorým odporkyňa navrhovateľovi, ktorý utrpel poškodenie zdravia v dôsledku pracovného úrazu dňa 06.12.1994, priznala nárok na úrazovú rentu podľa § 272 ods. 9 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov od 01.01.2004 do 31.12.2004 v sume 57,93 Eur mesačne s príslušnou valorizáciou podľa § 293b zákona a ďalších príslušných ustanovení neskorších predpisov za obdobie od 01.01.2005, od 01.07.2005, od 01.07.2006, od 01.07.2007, od 01.07.2008, od 01.01.2009, od 01.01.2010 a od 01.01.2011 na celkovú sumu 96,10 Eur mesačne, na ktorú sumu bude mať nárok do zmeny podmienok rozhodujúcich pre priznanie nároku na úrazovú rentu, na jej výplatu alebo na určenie jej sumy podľa zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že v zmysle § 293ao zákona, ak pri určení výšky náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity, ktorá sa podľa § 272 ods. 3 považuje za úrazovú rentu alebo sa vypláca ako úrazová renta

podľa § 293o ods. 1 a 2, sa zohľadní počas trvania nezamestnanosti za obdobie pred 1. januárom 2004 pravdepodobný zárobok a nárok na výplatu tejto úrazovej renty má trvať aj po 31. decembri 2007, úrazová renta sa vypláca od splátky splatnej po 31. decembri 2007 v sume, v ktorej sa pravdepodobný zárobok zohľadní vo výške 75 % minimálnej mzdy zamestnancov v pracovnom pomere odmeňovaných mesačne mzdou, ktorá patrila k 31. decembru 2003. Sociálna poisťovňa rozhodne o výške úrazovej renty podľa prvej vety na žiadosť navrhovateľa.

Sociálna poisťovňa, ústredie, upraví výšku súm úrazovej renty v zmysle § 293ao prvá veta zákona výlučne na žiadosť je poberateľa. Uvedené vyplýva aj z čl. ods. 2 zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. V tejto súvislosti zdôraznila, že aplikácia § 293ao zákona prichádza do úvahy len za predpokladu, že ide o úrazovú rentu podľa § 293o ods. 1 a 2 zákona, čo však nie je prípad navrhovateľa. Predpokladom pre aplikáciu § 293ao zákona je splnenie podmienok uvedených v § 293o ods. 1 a 2 zákona, t. j. dovŕšenie 65 rokov veku poberateľa, resp. priznanie predčasného starobného dôchodku alebo starobného dôchodku k 31. júlu 2006. Navrhovateľ dosiahol k 31. júlu 2006 vek 34 rokov.

K ďalšej námietke navrhovateľa, že Krajský súd v Trenčíne pochybil aj tým, že nezohľadnil námietku navrhovateľa v opravnom prostriedku, ktorá smerovala voči odporkyni, ktorá do rozhodnutia neuviedla sumu, ktorá je splatná ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia a uvedeným postupom sa podľa tvrdenia navrhovateľa odňala navrhovateľovi možnosť konať pred súdom odporkyňa uviedla, že je pravdivé, ale i logické, že sumu, ktorú ma Sociálna poisťovňa, ústredie, uhradiť navrhovateľovi za obdobie od 1. januára 2004 do vydania rozhodnutia a sumu, ktorú Sociálna poisťovňa, ústredie, vyplatí navrhovateľovi v prípade, že rozhodnutie zo dňa 23. septembra 2013 nadobudne právoplatnosť, nemohla v napadnutom rozhodnutí uviesť, keďže vopred nevie určiť, kedy rozhodnutie zo dňa 23. septembra 2013 nadobudne právoplatnosť. Jednoducho povedané, určenie tejto sumy je jednoznačne závislé od dátumu nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia zo dňa 23. septembra 2013.

Pre úplnosť ďalej uviedol, že žiadosť navrhovateľa zo dňa 18. novembra 2013 o prehodnotenie úrazovej renty bola odporkyni doručená až dňa 21. novembra 2013, odporkyňa sa touto žiadosťou nemohla zaoberať v rozhodnutí zo dňa 23. septembra 2013. S ohľadom na tú skutočnosť, ako aj skutočnosť, že na krajský súd sa na základe opravného prostriedku navrhovateľa zo dňa 19. novembra 2013 (keďže ho navrhovateľ zaslal aj na Krajský súd v Trenčíne) začalo konanie o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu zo dňa 23. septembra 2013, odporkyňa dňa 9. novembra 2013 vydala rozhodnutie č. 6114-19/2013, ktorým podľa § 193 ods. 1 zákona prerušila konanie o nároku navrhovateľa podľa § 293ao zákona v znení neskorších predpisov do právoplatného rozhodnutia o nároku navrhovateľa podľa § 272 ods. 9 zákona v znení neskorších predpisov. Ďalej však krajský súd zdôrazňuje, že súčasťou základného práva na prejedanie veci pred súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nie je povinnosť súdu vyhovieť návrhu účastníka konania. Obsahom tohto ústavného práva je iba povinnosť súdu prejednať každý návrh na začatie konania (vrátane opravného prostriedku) a následne o ňom meritórne alebo procesné rozhodnúť.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, v ktorom okrem iného uviedol, že krajský súd sa s argumentáciou navrhovateľa nezaoberal, nezauljal právny názor, len poukázal na predchádzajúce stanovisko čím porušil právo navrhovateľa na riadne a zrozumiteľné odôvodnenie rozhodnutia a tým naplnil odvolací dôvod podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s ustanovením § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., lebo takýmto postupom Krajského súdu - nedostatočným a nezrozumiteľným odôvodnením rozhodnutia navrhovateľovi odňal možnosť konať pred súdom.

Navrhovateľ je presvedčený, že tak Sociálna poisťovňa ako i súd, ktorý potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, postupovali nesprávne, pretože suma 1745,- Sk navrhovateľovi v mesiaci december 2013 (konkrétne k 31.12.2003) nepatrila, bola len vypočítaná z podkladov získaných za mesiac december 2003 (priemerného zárobku navrhovateľa, z čiastočného invalidného dôchodku a z pravdepodobného príjmu, ktorý súd vypočítal zo zárobkov iných zamestnancov, ktorí v mesiaci december pracovali u odporcu, pričom aj príjem - mzda týchto zamestnancom bola stanovená najskôr v januári 2004 a bola vyplatená vo forme mzdy v mesiaci január 2004) a ani nebola vyplatená (ani zistiteľná do 31.12.2003) k 31.12.2003, lebo mzda za ten-ktorý mesiac je vypočítateľná i splatná vždy pozadu, po uplynutí mesiaca. Takto vypočítaná suma za mesiac december 2003 nemohla byť vypočítaná k 31.12.2003, ale najskôr

01.01.2004 a navyše k tomuto dňu navrhovateľovi ani nepatrila (a ani ostatným zamestnancom, z podkladov ktorých sa vychádzalo) pretože mzda je splatná vždy v nasledujúcom mesiaci, buď vo výplatný termín, ktorý ak nie je stanovený tak je splatná do 30. dňa nasledujúceho mesiaca.

Novelou zákona o sociálnom poistení č. 555/2007 Z. z. bolo do zákona č. 461/2003 Z. z. doplnené ustanovenie § 293ao, ktorým sa odstraňovali anomálie, ktoré vznikli pri stanovovaní straty na zárobku po skončení PN, keď povinné subjekty (poisťovne, zamestnávateľia) i sudy pri priznávaní tohto nároku postupovali tak nejednotné a rôzne, že bolo potrebné zákonom opraviť tento rôzny postup súdov a povinných subjektov. V prípadoch, ak pre nedostatok práce sa poškodený poberajúci čiastočný invalidný dôchodok nemohol zamestnať a nebola mu ponúknutá žiadna práca, raz povinné subjekty, ale i sudy neodpočítavali žiaden pravdepodobný zárobok s poukazom na ustanovenie zákona, že pravdepodobný zárobok poškodenému možno odpočítať v zmysle litery zákona len vo výške príjmu, ktorý by poškodený zarobil, keby mu zamestnávateľ (ktorý bol povinný pracovné miesto po pracovnom úraze zamestnancovi ponúknuť) pracovné miesto s konkrétnym platom ponúkol a poškodený odmietol na ponúknuté miesto nastúpiť (ešte aj tu sa skúmalo, či nenastúpenie do práce bolo bezdôvodné) a v takom prípade sudy odpočítavali ako pravdepodobný zárobok, zárobok za prácu, ktorá mu bola ponúkaná. Inokedy odpočítavali sudy pri rozhodovaní o strate na zárobku po skončení PN pravdepodobný zárobok vo výške minimálnej mzdy a inokedy, ako v prípade navrhovateľa, odpočítavali pravdepodobný zárobok vo výške mzdy, ktorú za určitý druh práce poberal zdravý zamestnanec, ktorého pracovná schopnosť nebola znížená a kde sudy „určili“, že takú prácu mohol poškodený vykonávať, bez ohľadu na to, či také miesto existovalo, bolo voľné alebo nie. Zákomom č. 555/2007 Z. z., ktorá nadobudla účinnosť od 01.01.2008 bol novelizovaný zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a odstraňovali vzniknuté vyššie popísané anomálie tak, že podľa ust. § 293ao cit. zákona bolo potrebné vykonať prepočet pri úrazových rentách a zohľadniť, resp. odpočítať od priemernej mzdy, v prípade, že poškodený nebol zamestnaný, max. 75 % minimálnej mzdy, ktorá platila k 31.12.2003, (nie svojvoľne poisťovňou alebo súdom stanovený pravdepodobný zárobok) pričom všetky úrazové renty v zmysle citovaného zákona bolo potrebné prepočítať, ak o to poškodený požiada a v zmenenej výške vyplácať od 01.01.2008. Dokonca v poslednej vete ust. §293ao je uvedené, že ak suma úrazovej renty určená podľa prvej vety je nižšia (teda ak sa neodpočítaval pri stanovení straty na zárobku žiaden pravdepodobný zárobok) ako suma úrazovej renty vyplácanej k 31. decembru 2007, vypláca sa po tomto dni úrazová renta, ktorej suma je vyššia.

Krajský súd pochybil a nesprávne rozhodol, keď dospel k záveru, že predpokladom pre aplikáciu § 293ao zákona (zrejme o sociálnom poistení) je splnenie podmienok uvedených v ust. § 293o ods. 1 a 2 citovaného zákona, t. j. dovŕšenie 65. roku veku poberateľa, resp. priznanie predčasného starobného dôchodku alebo starobného dôchodku k 31.07.2006. Keďže podľa názoru súdu navrhovateľ nie je poberateľom starobného ani predčasného starobného dôchodku a nedovŕšil ani 65.roku veku nárok na prepočet úrazovej renty podľa ust. § 293ao podľa názoru súdu navrhovateľovi nevznikol. Pochybenie súdu spočíva v úplne nesprávnej aplikácii zákona, resp. v tom, že súd časť zákonného ustanovenia vôbec nezobral do úvahy a dá sa povedať, že ho ignoroval.

Krajský súd pochybil aj tým, že vôbec nezohľadnil námietku navrhovateľa v podanom opravnom prostriedku, ktorá smerovala voči odporkyni, ktorá do rozhodnutia neuviedla sumu, ktorá je splatná ku dňu vydania rozhodnutia. Napriek námietke navrhovateľa súd potvrdil rozhodnutie odporkyne. Žiada preto najvyšší súd, aby napadnuté rozhodnutie Krajského súdu Trenčín zo dňa 20.08.2015 sp. zn. 12Sd/300/2013-73, ako aj rozhodnutie odporkyne č. 6114-14/2013-BA zo dňa 23.09.2013 zmenil tak, že rozhodnutie Krajského súdu Trenčín zo dňa 20.08.2015 sp. zn. 12Sd/300/2013-73, ako aj rozhodnutie odporkyne č. 6114-14/2013-BA zo dňa 23.09.2013 zruší a vec jej vráti na nové rozhodnutie

Odporkyňa v písomnom vyjadrení na odvolanie navrhovateľa navrhla rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť, pričom uviedla, že podľa § 272 ods. 3 zákona náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a náhrada za stratu na dôchodku, ktoré sa vyplácali k 31. decembru 2003, a nárok na ich výplatu trvá aj po tomto dni, sa považujú od 1. januára 2004 za úrazovú rentu, a to v sume, v akej patrili do 31. decembra 2003. Na zvyšovanie úrazovej renty platí § 82 primerane.

Podľa § 250r O.s.p., ak súd zruší rozhodnutie správneho orgánu, je správny orgán pri novom prejednaní viazaný právnym názorom súdu. V tomto smere poukazuje na rozsudok Okresného súdu Prievidza zo

dňa 12. septembra 2006, v ktorom súd na 11. strane, druhý odsek zhora rozhodol o povinnosti zodpovedného zamestnávateľa zaplatiť navrhovateľovi úrok z omeškania v zmysle príslušných právnych predpisov, pričom ďalej uvádza, že „Odporca je v omeškaní s jednotlivými platbami renty s rôznym počiatkom omeškania závislým od splatnosti tej ktorej mesačnej renty. Ak je povinnosť odporcu platiť náhradu za stratu na zárobku mesačne pozadu najneskôr do posledného dňa nasledujúceho mesiaca, potom je odporca v omeškaní od prvého dňa v mesiaci nasledujúcom po splatnosti renty, t. j. napr. za máj 1998 od 1.7.1998 a pod.“

Ďalej opätovne poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. júna 2013. Najvyšší súd Slovenskej republiky v odôvodnení uvedeného rozsudku na 4. strane v poslednom odseku okrem iného jednoznačne uviedol, že Sociálna poisťovňa, ústredie, mala výplatu náhrady za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti vyplácať ako úrazovú rentu od 1. januára 2004 v sume 1 745 Sk (57,93 eur) mesačne, ktorú mala ďalej valorizovať. Na základe hore uvedených skutočností je zrejmé, že Sociálna poisťovňa, ústredie, pri vydaní rozhodnutia zo dňa 23. septembra 2013 postupovala v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami zákona a rešpektovala právny názor, ako Krajského súdu v Trenčíne vyjadreného v rozsudku zo dňa 30. januára 2012, tak Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadreného v rozsudku zo dňa 26. júna 2013.

V zmysle § 293ao zákona, ak pri určení výšky náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity, ktorá sa podľa § 272 ods. 3 považuje za úrazovú rentu alebo sa vypláca ako úrazová renta podľa § 293o ods. 1 a 2, sa zohľadní počas trvania nezamestnanosti za obdobie pred 1. januárom 2004 pravdepodobný zárobok a nárok na výplatu tejto úrazovej renty má trvať aj po 31. decembri 2007, úrazová renta sa vypláca od splátky splatnej po 31. decembri 2007 v sume, v ktorej sa pravdepodobný zárobok zohľadní vo výške 75 % minimálnej mzdy zamestnancov v pracovnom pomere odmeňovaných mesačnou mzdou, ktorá platila k 31. decembru 2003. Sociálna poisťovňa rozhodne o výške úrazovej renty podľa prvej vety na žiadosť jej poberateľa. Sociálna poisťovňa, ústredie, upraví výšku súm úrazovej renty v zmysle § 293ao prvá veta zákona výlučne na žiadosť jej poberateľa. Uvedené vyplýva aj z čl. 2 ods. 2 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava Slovenskej republiky“), podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. V plnom rozsahu sa stotožňujeme s odôvodnením rozsudku zo dňa 20. augusta 2015, že aplikácia § 293ao zákona prichádza do úvahy len za predpokladu, že ide o úrazovú rentu podľa § 293o ods. 1 a 2 zákona, čo však nie je prípad navrhovateľa. Predpokladom pre aplikáciu § 293ao zákona je splnenie podmienok uvedených v § 293o ods. 1 a 2 zákona, t. z. dovŕšenie 65 rokov veku poberateľa, resp. priznanie predčasného starobného dôchodku alebo starobného dôchodku k 31. júlu 2006. Navrhovateľ dosiahol k 31. júlu 2006 vek 34 rokov. Navyše navrhovateľ podal žiadosť o prehodnotenie úrazovej renty v zmysle § 293ao zákona až dňa 21. novembra 2013, teda túto skutočnosť nemohla Sociálna poisťovňa, ústredie, zohľadniť v rozhodnutí zo dňa 23. septembra 2013.

Je pravdivé, ale i logické, že sumu, ktorú má Sociálna poisťovňa, ústredie, uhradiť navrhovateľovi za obdobie od 1. januára 2004 do vydania rozhodnutia a sumu, ktorú Sociálna poisťovňa, ústredie, vypláti navrhovateľovi v prípade, že rozhodnutie zo dňa 23. septembra 2013 nadobudne právoplatnosť, nemohla v tomto napadnutom rozhodnutí uviesť, keďže vopred nevie určiť, kedy rozhodnutie zo dňa 23. septembra 2013 nadobudne právoplatnosť. Čiže jednoducho povedané, určenie tejto sumy je jednoznačne závislé od dátumu nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia zo dňa 23. septembra 2013. V opačnom prípade by mohlo ísť o nesprávne zistený skutkový stav veci, kedy by Sociálna poisťovňa vydala rozhodnutie bez zákonného dôkazu o výške sumy úrazovej renty s tým, že takéto konanie by mohlo byť vyhodnotené ako svojvôľa správneho orgánu.

V súvislosti s opakovaným tvrdením navrhovateľa, že Krajský súd v Trenčíne nedostatočným a nezrozumiteľným odôvodnením rozhodnutia navrhovateľovi odňal možnosť konať pre súdom uvádza, že súčasťou základného práva na prejednanie veci pred súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nie je povinnosť súdu vyhovieť návrhu účastníka súdneho konania. Obsahom tohto ústavného práva je iba povinnosť súdu prejsť každý návrh na začatie konania (vrátane opravného prostriedku) a následne o ňom meritorne alebo procesné rozhodnúť.

K námietke navrhovateľa, že Krajský súd v Trenčíne sa v rozsudku zo dňa 20. augusta 2015 odvoláva len na odôvodnenie rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. júna 2013 a neberie pritom do úvahy odôvodnenie uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 9. júla 2015

uvádza, že Krajský súd v Trenčíne sa v plnom rozsahu v rozsudku zo dňa 20. augusta 2015 vysporiadal s odôvodnením uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 9. júla 2015 tým, že uviedol dôvody a zákonné ustanovenia, ktoré boli podkladom pre vydanie rozsudku zo dňa 20. augusta 2015. Zároveň jeho zákonnou povinnosťou bolo sa pridržovať právoplatného rozhodnutia nadriadeného orgánu.

Sociálna poisťovňa, ústredie, rozhodnutím zo dňa 23. septembra 2013 priznala navrhovateľovi nárok na úrazovú rentu od 1. januára 2004 do 31. decembra 2004 v sume 1 745 Sk (57,93 eur) mesačne spolu s príslušnými valorizáciami, čo je v absolútnom súlade s odôvodnením rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. júna 2013, v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky určil, že Sociálna poisťovňa, ústredie, mala od 1. januára 2004 náhradu za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti vyplácať ako úrazovú rentu v sume 1 745 Sk (57,93 eur) mesačne a túto sumu ďalej valorizovať, pričom požiadavku navrhovateľa, aby Sociálna poisťovňa prevzala za základ pre ďalšiu výplatu náhrady za stratu na zárobku (t. č. úrazová renta) sumu 3160 Sk (104,90 eur) považoval za nedôvodnú.

S poukazom na ustanovenie § 492 odsek 1, odsek 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení od 01.07.2016 Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 O.s.p.. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spojení s ust. § 250s prvá veta O.s.p. odvolanie prípustné, dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je nedôvodné. Rozhodol jednomyseľne bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 27.07.2016 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Podľa § 250l ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa § 272 ods. 9 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, v konaniach o náhrade za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a o náhrade za stratu na dôchodku, ktoré neboli právoplatne skončené do 31. júla 2006 (§ 272 ods. 5 <.), sa po tomto dni rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003. Táto náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a náhrada za stratu na dôchodku, ak nárok na ich výplatu trval aj po 31. decembri 2003, sa považujú od 1. januára 2004 za úrazovú rentu a poskytujú sa v sume, v akej patrili k 31. decembru 2003 po zvýšení podľa tohto zákona. Na zvyšovanie úrazovej renty platí § 82 <. rovnako.

Podľa § 293ao zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov ak pri určení výšky náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity, ktorá sa podľa § 272 ods. 3 <. považuje za úrazovú rentu alebo sa vypláca ako úrazová renta podľa § 293o ods. 1 a 2 <., sa zohľadnil počas trvania nezamestnanosti za obdobie pred 1. januárom 2004 pravdepodobný zárobok a nárok na výplatu tejto úrazovej renty má trvať aj po 31.

decembri 2007, úrazová renta sa vypláca od splátky splatnej po 31. decembri 2007 v sume, v ktorej sa pravdepodobný zárobok zohľadní vo výške 75 % minimálnej mzdy zamestnancov v pracovnom pomere odmeňovaných mesačnou mzdou, ktorá platila k 31. decembru 2003. Sociálna poisťovňa rozhodne o výške úrazovej renty podľa prvej vety na žiadosť jej poberateľa. Ak suma úrazovej renty určená podľa prvej vety je nižšia ako suma úrazovej renty vyplácanej k 31. decembru 2007, vypláca sa po tomto dni úrazová renta, ktorej suma je vyššia.

Najvyšší súd sa s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu, konštatuje správnosť dôvodov, na základe ktorých krajský súd rozhodol a pre zdôraznenie správnosti rozsudku doplnia ďalšie dôvody.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne, pričom spornou bola otázka, z akej výšky, resp. základu mala odporkyňa vychádzať pri výpočte náhrady za stratu na zárobku od 1. januára 2004, ktorá sa od 1. januára 2004 považuje za úrazovú rentu podľa zákona č. 461/2003 Z. z.

Nakoľko z rozsudku Okresného sudu Prievidza zo dňa 12. septembra 2006 ako aj rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. júna 2013 vyplýva, že za december 2003 navrhovateľovi patrila náhrada za stratu na zárobku vo výške 1 745 Sk (57,93 Eur) ako rozdiel medzi sumou priemerného mesačného zárobku vo výške 16 899 Sk (560,94 Eur) na jednej strane a pravdepodobným zárobkom vo výške 10 773 Sk (357,60 Eur) a sumou čiastočného invalidného dôchodku vo výške 4 371 Sk (145,10 Eur) na strane druhej, nie je dôvodná požiadavka navrhovateľa, aby za základ pre ďalšiu výplatu náhrady, ktorá sa považuje od 1. januára 2004 za úrazovú rentu, bola braná suma 3 160 Sk (104,90 Eur) mesačne, a teda odporkyňa správne zistila, že k 31. decembra 2003 navrhovateľovi patrila náhrada vo výške 1 745 Sk (57,93 Eur).

K uvedenému je potrebné uviesť, že pre odporkyňu je rovnako záväzný výrok rozsudku, ako pre účastníkov konania, a ako aj pre všetky orgány štátu, alebo pre osoby, ktorým štát zveril rozhodovanie na úseku verejnej správy (odporkyňa je pritom osobou, ktorej štát rozhodovanie na úseku verejnej správy zveril zákonom). Len zrušenie výroku rozsudku súdu spôsobom, uvedeným v procesných predpisoch je možné výrok právoplatného rozsudku súdu zrušiť alebo zmeniť.

Zo žiadneho ustanovenia zákona o sociálnom poistení pritom odporkyni nevyplýva oprávnenie prepočítavať výšku náhrady za stratu na zárobku priznanú k 31. decembru 2003 (t. j. za obdobie pred účinnosťou zákona o sociálnom poistení) a úrazovú rentu vyplácať od 1. januára 2004 v inej sume ako bola priznaná k 31. decembru 2003. Prepočítanie, ktoré by vykonala odporkyňa by bolo v skutočnosti rozhodovaním o výške dávky pred 1. januárom 2004 a na takéto rozhodovanie odporkyňa nie je oprávnená.

Sociálna poisťovňa môže po 1. januári 2004 prepočítavať opraviť, upraviť výšku náhrady za stratu na zárobku alebo rozhodnúť o zániku nároku na náhradu, vyplácanú k 31. decembru 2003 a považovanú po tomto dni za úrazovú rentu len vtedy, ak došlo k zmene podľa zákona o sociálnom poistení.

Vo vzťahu k ďalším odvolacím námietkam navrhovateľa najvyšší súd uvádza, že tieto sú obdobné s námietkami prezentovanými v konaní pred Krajským súdom v Trenčíne, pričom s týmito sa krajský súd náležite vysporiadal, a nakoľko navrhovateľ nové námietky neuviedol, odvolací súd vo vzťahu k ostatným námietkam ďalej poukazuje na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Trenčíne.

Rozhodnutie odporkyne z toho dôvodu považoval za súladné so zákonom, a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil podľa § 250ja ods. 3 vety druhej v spojení s § 219 O.s.p. a § 492 odsek 1, odsek 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení od 01.07.2016.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku v súlade s § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 a § 246c ods. O.s.p., keďže navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyňa právo na náhradu trov konania nemá.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.